

vrniti od predrage žrtve, katero si je bila izbrala za ta dan. Zato podelijo domači g. kapelan svojemu duhovnemu očetu brez odloga sv. poslednje olje in sv. papežev blagoslov. Ko je poldne odzvonilo, naznanil je zvonov mili glas plakajočim Škalčanom in njih sosedom, da so nam preč. gospod župnik in dekan Šribar o poldne preminoli.

Ker so oni bili solski tovariš svojega tukajšnjega prednika, rajnega veleč. g. dekana Franca Trafenika, storil se je nagel sklep, pokopati dekana Šribarja prav v Trafenikov grob. S pomočjo veleč. duhovščine Šoštanjске razglasili so osiroteli g. kapelan Medvešek to žalostno novice po širokem ter so vse prav lepo vredili za primeren pogreb v torak, dne 17. oktobra 1893. Vže pred določeno 10. uro zbralo se je na hribu v Škalah mnogo č. duhovnikov, sobratov, nekaj odlične gospode iz Velenja in Šoštanja in ogromno število kmečkega ljudstva od blizo in od daleč. Sprevod vodili so veleč. gosp. Matija Stoklas, dekan Braslovški, nagrobnico govorili so pa vlč. g. Franc Smrečnik, starosta duhovnikov Šaleške doline, župnik Šentiljski in mnogoletni spovednik rajnega g. dekana. V dobro premišljenih besedah, ki so prišle iz rahlo čutečega srca in so obilnim poslušalcem šle globoko v srce, naslikali so nam pokojnika kot pravičnega moža, moža v najlepšem pomenu te besede.

Iz življenjepisa rajnega g. dekana naj povzamemo, da so se g. Janez Šribar rodili pri Črepinšku na Dobravi v Celjski fari dne 21. grudna leta 1825 od prav premožnih kmečkih starišev. Šolali so se v Celji, v Celovcu in v St. Andražu, kjer so jim rajni knez in škof Anton Martin Slomšek dne 27. julija 1851 podelili sv. mešniško posvečenje. Izmed osem njihovih tadanjih tovarišev živita samo dva, veleč. g. M. Arzenšek, župnik v Grižah in veleč. gosp. V. Selič, župnik v Kostrivnici. Pokojni g. dekan Šribar kaplanovali so v Gornjemgradu, v Slovenski Bistrici, v Koprivnici, na Sladki gori, na Ljubnem in v St. Juriju ob južni železnici, od koder so šli za provizorja v Pameče pri Slovenjemgradu. Tam so postali župnik l. 1871. in so tam ostali do meseca avgusta l. 1886, ko so se po smrti veleč. gospoda dekana Trofenika preselili na njihovo mesto v Škale. Pokojni prevzvišeni knez in škof Jakob Maks. Stepišnik so jih o priliki svojega kanoničnega obiskovanja v Škalah, dne 8. avgusta 1886 blagovolili vmetiti za župnika ter so jih postavili dekanom lepe Šaleške doline. Že dne 23. oktobra 1886 odličili so jih z naslovom kn. šk. duhovnega svetovalca. Vsako njim izročeno službo opravljali so rajni g. dekan vestno, a odlikovali so se kot dober gospodar. Zato onega »talenta«, katerega so podedovali po premožnih stariših, niso zakopali, ampak so vedeli ž njim si prigosposodariti še drug talent. Ker je njihova zlahta dobro založena, zamogli so v svoji oporoki se z rodbinskim imetjem se spominjevati dobrodejnih naprav naše škofije. Preobilen jok, ki se je razlegal med nagrobnico, bil nam je živ dokaz, da so pošteni Škalčani svojega gospoda župnika in dekana iz srca ljubili in da bodo za njih, kakor za njihove č. prednike radi molili.

Sv. mešo zadušnico peli so že imenovani gospod dekan Braslovški, stregla sta jim č. gg. župnika Poničkovski in Zavoški in č. g. kapelan Paški. Solnce pripravalo je ravno do vrhunca, ko smo spustili pozemeljske ostanke predragega rajnega gospoda dekana Šribarja v krilo hladne zemlje. Do 30 č. duhovskih bratov iz osem dekanij naše in krške škofije zapelo je rajnemu čast. bratu za slovo pretresljivi spev: »Requiem aeternam dona ei, Domine et lux perpetua luceat ei!« — Po kratkem od žalujočih dedičev bogato pripravljem obedu razšli smo se z izrečnim sklepom, moliti

drug za drugega, da bi se kedaj vsi srečno sešli z rajnim čast. sobratom v rajski slavi. V to Bog pomози!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Slivnica pri Mariboru 20 fl. 50 kr., Zavrče 10 fl., Sv. Lenart nad Laškim 4 fl. 91 kr., Sv. Križ pri Ljutomeru 17 fl. 40 kr., Konjice 41 fl. 69 kr., Rogatec 8 fl. 60 kr., Sv. Ropert v Slov. goricah 3 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o grahorici.

Tudi grahorico ali ploščati grah jeli so po nekaterih krajih ceniti kot jako izvrstno in tečno kľajo za živino sploh, posebno pa za molzno. Že prvo, kar je o njej omeniti, priporočuje nam jo jako živo, to je, ker ta rastlina nikakor ni zbirljiva gledé tal, na katerih rase. Ako je zemlja že preveč izsesana, ako že sama na sebi nikakor ni rodovitna, treba jo je le primerno malo pognojiti s kajnitom ali s kako drugo moko. Še večja udobnost pri tem pa je, da ni treba ne orati ne kopati, kjer se ta grahorica sadi. Napravi se le kake 3 dm narazen mali jarek, kakor je kraj, kamor se seje. dolg in položijo se v ta jarek zrna grahova. Da ne ostane preveč zemlje prazne, smejo se tudi drugi jarki skopati, ki se s prvimi križajo. Dva ali trije grahi zadostujejo na enem mestu. Če se zdaj priloži lahki gnoj, dene to rastlini jako dobro in razvijalo se ti bo nenavadno hitro. Gledé globokosti omenjenih jarkov pripomniti je, da je bolj varno, če so globoki, kakor če so plitvi. Ko se jamejo mlade rastlinice pokazovati, treba je pridno pleti, da ne prerase zel graha. Ako se vidi, da je pregost, naj se tudi malo preredči, da vsaj ostali lepše rase. Celo prirezavati se sme in sicer brez vse škode, kajti tembolj poženejo z nova obrezane mladike. Trdi se od večih strani, da je zelo muje vredno, če se pri presajenju na to pazi, da se koreninice ne porušijo ali skrivijo, in da pridejo pri tem rastline tako globoko, kakor se je prej zrnje posadilo. Če se preplitvo posadijo, nimajo dosti podlage in ne morejo se razvijati, kakor bi se, če bi bile malo globokejše. Pa pripeti se vendar, da je presajanje preplitvo, bodi-si, ker je rodovitna zemlja na tenko, ali iz kakega slišnega vzroka in v takih slučajih se lahko s tem pripomore, da se grah osuje z zemljo. Zamudno bi sicer bilo posamezne rastline osipati in zato gre delo bolj od rok, če se ob enem cela vrsta, v kateri je grah posajen, ogrne z nekakšnim nasipom.

Kdor seje ali sadi zrnje, dobro stori, če načne vsaj večino z nožem, kajti cima ali pravo seme je v trdih okovih, iz katerih le s težko mujo, mnogokrat celo ne pride na dan. S takim načenanjem pomaga se torej rastlini in povspešuje njena rast. Gospodarjem, ki se te grahorice ne gojijo ali celo ne poznajo, treba je slednjič le še to pripomniti, da prvo leto ne bodo nič kľaje dobili od grahorice, ker v tem letu le počasi rase, temveč pa jim bo donašala drugo leto in prihodnji čas, da celih deset let ni več.

O jabelkih.

Navadno, smemo reči v najnovejših slučajih se ne čaka, da bi jabelka in bruske na drevesu dozorele, ampak spravijo skorej nezrelo v shrambo. Ali pa dozori v kleti in sicer do dobrega, da so zdrave in okusne? In kako se to zgodi? Jabelko ima v sebi skrobvino in sicer to leto več, kakor drugo, tukaj v večji množini, kakor tam. Ko zori, spreminja se ta skrobovina

ali krfka v sladkor, to je v ono tvarino, ki povzročuje, da je prej kisel, grenek sad s časom sladke, zdrav, okusen in — lep. To prehajanje skrobovine v sladkor pa se godi na drevesu tako lahko, kakor v kleti. Torej ni nobene škode, če se spravijo jabelka na videz še nezrela, pod stroho. Zanimivo je gotovo zvedeti, kje se nahaja te skrobovine največ ali je na vse dele jabelka primerno razdeljena. Tudi to se je že preiskovalo in našlo, da je bližje pečlja več in v osredju največ omejene tvarine. — Še celo to ima klet za-se, da sadje v njej hitreje zori in popolno dozori, ker ni več zunanjemu vremenu podvrženo. Ravno zavolj te okoliščine nabere se v sadju še več soka, kakor če bi bilo ostalo na drevju.

Snetljiva pšenica.

Ker se le pregostokrat pripeti, da se veliko žita s tem pokvari, da postane snetljivo, treba je gospodarju skrbeti za kak način, da se temu opomore. Najpripravniji je pač sledeči, ker ni nikakih večjih ali posebnih priprav treba. Nasuje se pšenica v kako večjo posodo, čeber ali celo kad, pa ne na predebelo. Vrh tega sklada vsuje se precej navadnega pepela, najboljša s pomočjo sita in na vse to se vsuje še več pšenice in zopet pepela, in na to, kar je pač snetljivega žita. To se dobro premeša in mirno mesec dni pusti. Še le potlej se žito dobro preseje, da se pepela očisti in pšenica je popolnoma pripravna za — mlin.

Sejmovi. Dne 4. novembra na Ponikvi. Dne 5. novembra v Kleku. Dne 6. novembra pri Sv. Križu na Murskem polju, v Lembergu, pri Novi cerkvi, pri Sv. Vidu blizu Ptuja, v Brežicah, na Rečici in v Selnici ob Dravi. Dne 7. novembra v Radgoni. Dne 10. novembra pri Sv. Martinu pod Vurberkom. Dne 11. novembra v Oplotnici, v Laškem trgu, pri Sv. Martinu tik Slov. Gradca, v Središču, v Marenbergu, v Hočah, na Malih Rodnah in v Sromljah.

Dopisi.

Iz Celja. (Obč. volitve.) Okolica Celja je imela dne 26. in 27. oktobra obč. volitve. Svoje dni so imeli besedo v tej občini nemškutarji in niso mislili, da zanje tam ni mesta, kajti delali so z obč. premoženjem, ne za okolico, ampak le za mesto. Se ve, da kmet plačuj, gospóda iz mesta pa zapoveduj! Tega pa so se naši kmetje naveličali in so pred tremi leti stresli te svoje zapovednike raz sebe ter so se postavili na lastne noge. Letos pa se nemškutarji niso več blizo upali ter so tako sami priznali, da nimajo pri nas kaj iskati. Mi opravimo pa tudi v resnici naše zadeve brez njih in na korist našo in mislimo, da more tudi mesto biti z nami zadovoljno, kajti marsikatere naše naprave so tudi za mesto olepšava. Letošnje volitve so se izvršile lepo mirno, brez pritiska in volicev je prišlo posebno v tretjem razredu veliko, pri 144, v drugem jih je 36 in v prvem 13 volilo — v vseh naše može. Tako je prav in nikoli ne bodi drugače!

Iz Maribora. (Slovenci, zapomnite si to!) Pred nekaj tedni je šla revna slovenska mati s svojim sinekom, ki je prišel v prvo latinsko šolo, prosit peka blizu grajskega trga v Mariboru, da bi dal revnemu fantku kaj hrane ali vsaj kruha. Dedej pa se surovo zareži nad njima, rekoč: »Za Slovence jaz nimam kruha«. Deček se je začel jokati in je dobil potem hrano v dijaški kuhinji. Slovenci, zapomnimo si to, ter podpirajmo svoje slovenske trgovce in obrtnike; mi že prebijemo brez nemških, oni pa le radi naš denar vkupej vlačijo. Pa se še dijaške kuhinje spomnite včas!

Od Velenja. (Zasluga poln veteraneec.) Dne 10. oktobra t. l. nesli so v bližnjem Šent-Ilju h grobu moža, ki zasluži, da se mu postavi mali spomenik v našem listu. Janez Dolinšek, po domače Vrbanjak pod Kožljem, služil je že cesarja Ferdinanda Dobrotljivega in blizo 12 let našega sedanjega svetlega cesarja. Ves čas vojaške službe bival je na Laškem, kjer je l. 1848 in 1849 prepogosto stal hrabro v boji med švigajočimi krogliami, n. pr. pri Kustozzi in Novari itd. Priprost kmečki fant naučil se je pri vojaki do dobrega laškega kakor nemškega jezika, ter se je vspnel od prostaka do poslušočega narednika (manipulirenden Feldwebel). Prehodil je blizo vso gorenjo Italijo noter do Perudžije, kjer so bili naš sv. Oče papež Leon XIII. takrat nadškof. S solzami v očeh pripovedoval nam je večkrat redek dogodek iz njegove službe v Milanu. Postavljen pred stanovanje feldmaršala grofa Radecky-ja imel je strog ukaz, nikogar spustiti v sobo, kogar ni poprej maršalu napovedal. Ko tako koraka pred durmi sem ter tje, vidi brhkimi koraki po stopnicah kvišku stopati našega svetlega cesarja, takrat še nadvojvoda Franca Jožefa, namenjenega vstopiti h grofu Radecky-ju. Podčastnik Dolinšek, natenčen v svoji službi, vstopi se pred nadvojvodo ter po vojaški spregovori: »Cesarska visokost, jaz imam ukaz slehernemu zabraniti pot do generala, katerega nisem poprej napovedal.« Naš svitli cesar prijazno odgovorijo: »Dobro, dobro, le pojdite in me napovejte!« ter čakajo pred sobo, dokler ni prišel gosp. feldmaršal njim do vrat naproti. Ko je Dolinšek doslužil 12 let vojaške službe, povrnil se je na svoj dom ter je prevzel očetovo domačijo. Vzel je v zakon pošteno kmečko dekle, s katero sta skrbno obdelovala grunčič svoj ter ga zdatno razširila. Bog jima je dal šest otrok, katere sta vse v strahu božjem izredila. Dasiravno je eden c. kr. davskarski pristav v Brežicah, drugi vžitinski upravitelj v gornji Savinjski dolini, zbrali so se vendar dne 10. oktobra vsi otroci k pogrebu predobrega očeta. Mnogo faranov in sosedov spremljalo je rajnega dobro zasluženega moža, skrbnega očeta, bogoljubnega kristjana in zvestega narodnjaka k zadnjemu počitku. Sprevod vodili so ranjkega brat vlč. g. Blaž Dolinšek, župnik Frankoljski, kateremu sta stregla vlč. g. župnik Fr. Smrečnik, sedaj dekanjski administrator in pa vlč. g. župnik Kozinc iz Slivnice. Naj v miru počiva blaga duša!

Od Sv. Martina na Paki. (Izlet) Brašlovskih pevcev je bil prav sijajen in mnogobrojna vdeležba, kajti prišli so gostje iz Soštanja, Mozirja, Vranske, iz Braslovč in tudi domačinov ni manjkalo, ker jih lepo petje zanima. Akoravno še ne obstoji dolgo mlado pevsko društvo, vendar so pevci hvalo želi in vsaka pesem se je na pohvalo poslušalcev skončala. Zares imeli smo zopet vesele urice skupaj. Ali nekaj je, česar ne smem zamolčati: nekaj Paških paglavcev si je napravilo sramoto. Ko smo bili pri najboljši volji, sliši se, da so z vozov zastavice pobrane, ki so jih imeli pevci na svojih vozeh. To nas je prav razburilo. Pa še ni bilo zadosti te porednosti; ko se je odpeljalo nekaj gospodov Vranskih proti domu, bili so na dveh oglih županove hiše od teh porednežev s kamnom napadeni. Da se ravno tu, tik hiše g. župana, kaj tacega prigodi, to je čudno. Toraj »živio!« vrlim pevcem, porednežem pa: na poboljšanje!

Iz Rogateca. (Naša veselica.) Dne 29. oktobra je privedilo naše kat. bralno in gospodarsko društvo Rogačko svojo prvo veselico v g. Fr. Mikuševih prostorih pod Donatom. Veselica se je vršila in zvršila tako sijajno, kakor si nismo upali pričakovati; in ponosen sme biti orjaški velikan Donat, da se je ob njegovem vznožju zbralo tako lepo število slovenskega občinstva. Počastili so nas vrli gostje od sv. Križa, sv. Roka, iz Kostrivnice, Sv. Petra, Šmarija, Poličan in Hrvaškega.